

ATASKAITA APIE VAIKŲ MOKYMĄ PLAUKTI 2015 METAIS

Tęsdamas 2008 m. spalio 22 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu Nr. 1094 (Žin., 2008, Nr. 127-4848) patvirtintos Vaikų mokymo plaukti bendrojo lavinimo mokyklose programos priemonę „3.2. Organizuoti 18 pamokų Vaikų mokymo plaukti programos įgyvendinimą“, 2015 metais Kūno kultūros ir sporto departamentas skyrė 144 tūkstančius eurų Lietuvos plaukimo federacijos pateiktam projektui „Mokėk plaukti ir saugiai elgtis vandenyje – 2016“.

Bendra projekto trukmė – septyni mėnesiai. Praktinės projekto veiklos, mokant vaikus plaukti, vyko keturis mėnesius (rugsėji–gruodį).

Projekto tikslas – išmokyti kuo daugiau šalies pradinių klasių mokinių plaukti ir saugiai elgtis vandenyje ir prie vandens. Tikslinė projektų dalyvių grupė buvo pradinių klasių, daugiausiai antrų ir trečių, mokiniai, kurių amžių mokslininkai nurodo esant palankiausiu pradinių plaukimo įgūdžių ir teisingų nuostatų apie vandenį formavimuisi.

Valstybės lėšomis buvo finansuotas 18 praktinių mokymo plaukti pratybų kursas, jį pabaigę vaikai įgijo šiuos įgūdžius: įgavo bendrą pripratimą prie vandens aplinkos, išmoko sulaikyti kvėpavimą ir orientuotis po vandeniu, plūduriuoti horizontalioje ir vertikalioje padėtyje, keisti kūno padėtį (7 sekundes), atlikti įkvėpimo ir iškvėpimo į vandenį pratimus (5–6 įkvėpimai ir iškvėpimai į vandenį – „burbulai“), slinkti ant krūtinės ir nugaros, kai skirtinga rankų padėtis, atlikti šuoliuką į vandenį nuo bortelio ant kojų (negilioje baseino dalyje), judėti į priekį ant krūtinės ir nugaros, atliekant kojų judesius krauliu su lenta ir iškvėpiant į vandenį (25 m) bei nuplaukti 25 m nugara ar krauliu.

Projektų turinys ir vykdymo eiga

Projektų turinį sudarė praktinės pratybos baseine ir teorinių žinių teikimas apie saugų elgesį vandenyje ir prie vandens, teigiamą vandens poveikį sveikatai, bendrą supažindinimą su plaukimo sporto šaka, kurias pradinių klasių mokytojai ir plaukimo instruktoriai vedė projekto dalyviams patogiu metu ir būdu. Pagal sutarties sąlygas, kiekvienas vaikas turėjo dalyvauti ne mažiau kaip 18 praktinių plaukimo pratybų, o jų įgyti plaukimo įgūdžiai buvo patikrinami projekto pabaigoje, vykdant kontrolinį testavimą.

Nutolusių nuo baseinų mokyklų vaikų pavėžėjimu į pratybas rūpinosi savivaldybės. Dalyviams iš atokių gyvenviečių buvo teikiamas prioritetas.

Projekte dirbo kūno kultūros ir sporto specialistui keliamus kvalifikacinius reikalavimus atitinkantys treneriai, turintys ne mažesnę nei trijų metų mokymo plaukti patirtį. Vaikai buvo mokomi plaukti pagal Lietuvos plaukimo federacijos specialiai parengtą 32 pamokų vaikų mokymo plaukti metodiką. Šios metodikos parengimas buvo vykdomo projekto dalis.

Prieš prasidedant praktinėms mokymo plaukti pratyboms, plaukimo specialistai buvo pakviesti dalyvauti specialiaame Lietuvos plaukimo federacijos rengiamame seminare. 53 treneriai iš įstaigų,

ketinančių vykdyti praktines mokymo plaukti pratybas, dalyvavo šiame seminare, kuris vyko birželio mėnesį Kėdainiuose. Seminaro dalyviai susipažino su projekto organizaciniais ir metodiniais reikalavimais, jiems buvo pristatyta užsienio šalių geroji patirtis mokant vaikus plaukti. Seminaro metu taip pat vyko specialisto psichologo vedamos diskusijos apie psichologinius vaikų aspektus mokant juos plaukti.

Dalyvių skaičius

Projekte dalyvavo vaikai iš 33 savivaldybių: Alytaus, Vilniaus, Kauno miestų, Švenčionių, Anykščių, Marijampolės, Prienų, Alytaus, Kauno, Kaišiadorių, Pasvalio, Biržų, Kėdainių, Jonavos, Vilniaus, Druskininkų, Šilalės, Visagino, Šalčininkų, Šakių, Birštono, Rietavo, Elektrėnų, Mažeikių, Telšių, Plungės, Akmenės, Utenos, Ignalinos, Šiaulių, Panevėžio, Klaipėdos, Trakų rajonų.

Faktinis dalyvių skaičius nereikšmingai viršijo planuotą – vietoje planuoto 3500 vaikų mokymo plaukti paslaugą gavo 3518 vaikų.

Rezultatai

1. Praktinių vaikų mokėjimo plaukti įgūdžių rezultatai

Kontrolinių testavimų metu buvo testuoti visi projekte dalyvavę vaikai. Testavimai vyko baseinuose, kuriuose buvo vykdomos pratybos, iškart pasibaigus 18 pratybų ciklui.

Išskirti trys vaikų išmokymo plaukti įgūdžių lygiai 25 m. ilgio baseine:

I lygis – gebėjimas nuplaukti be pagalbinių priemonių;

II lygis – gebėjimas nuplaukti su viena pagalbine priemone;

III lygis – gebėjimas nuplaukti su dviem ir daugiau pagalbinių priemonių.

Projekto metu pirmo lygio įgūdžius įgijo 1822 vaikai, t.y., pasibaigus projektui jie sugebėjo įveikti 25 m. ilgio nuotolį baseine nesinaudodami jokiais pagalbėmis priemonėmis. Naudodamiesi viena pagalbine priemone, reikiamą nuotolį nuplaukė 1162 vaikai (jie priskiriami antram lygiui), dviem ir daugiau pagalbinių priemonių plaukdami pasinaudojo 500 vaikų.

2. Dalyvių pritraukimas ir projekto viešinimas

Projektas buvo vykdomas baseinų bendradarbiavimo su bendrojo ugdymo mokyklomis ir savivaldybių administracijomis principu, todėl už projekto dalyvių kvietimą buvo atsakingi pratybas organizuojantys baseinai. Taip pat vyko tiesioginis Lietuvos plaukimo federacijos bendravimas su savivaldybių švietimo skyriais. Pirmenybė buvo teikta atokių gyvenviečių (nutolusių nuo miestų/rajonų centrų daugiau nei 35 km) vaikams.

Projekto metu buvo sukurta speciali interneto svetainė www.mokymasplaukti.lt, kurioje buvo talpinama informacija apie projektą, baseinų adresai ir kontaktai, kita aktuali medžiaga.

Projektas ir su juo susijusios veiklos buvo viešintas tematinuose reportažuose ir siužetuose: Lietuvos radijo ir televizijos reportažuose (<http://www.lrt.lt/mediateka/irasai#/limit/50/program/2027>; <http://www.lrt.lt/mediateka/pasivyk#/bydate/2015-11-04/category/1359>), Lietuvos radijo ir televizijos (<http://www.lrt.lt/mediateka/irasai#/limit/20/program/2027>) bei TV3 siužetuose (<http://www.tv3.lt/naujiena/853706/Lietuvius-persekiojantis-vandens-praekis-per-metus-nuskesta-viena-klase-vaiku>), Ruskoje radio laidoje (Sportinė karštinė (Спортивная лихорадка) – 20 min. laida su Jevgenijumi Rusakovu, Žinių radijo laidoje (<http://www.ziniuradijas.lt/epizodas/2015/11/26/atviras-pokalbis/51181>), taip pat daugiau nei 34 pranešimuose spaudoje.

Ataskaitą parengė Kūno kultūros ir sporto strategijos skyriaus patarėja
Inga Gerulskienė